

ВИСОКА ШКОЛА ЗА ПОСЛОВНУ ЕКОНОМИЈУ И
ПРЕДУЗЕТНИШТВО

БЕОГРАД

ПРАВИЛНИК
О ИЗБОРУ У ЗВАЊЕ

Београд, 2020. године

У складу са чланом 74. и 75. Закона о високом образовању („Службени Гласник РС“, број 88/2017, 73/2018, 27/2018-др.закон 67/2019 и 6/20020-др.закони), и Минималним условима за избор у звање наставника на универзитету Националног савета за високо образовање Републике Србије,, на основу Статута Високе школе за пословну економију и предузетништво број А 283/20 од 01.10.2020. године, Наставно веће на седници одржаној дана 16.12.2020.године донео је

П Р А В И Л Н И К

о избору у звање

Предмет

Члан 1.

Овај правилник се односи на услове за стицање звања, начин и поступак стицања звања наставника и сарадника, поступак заснивања радног односа, односно поступак ангажовања наставника и сарадника.

Звања

Члан 2.

Звања сарадника са којима се заснива радни однос су сарадник у настави, асистент и асистент са докторатом.

Звања сарадника са којима се закључују уговори о ангажовању су демонстратор и сарадник за део практичне наставе.

Звања наставника са којима се заснива радни однос су доцент, ванредни професор, редовни професор и наставник страног језика.

Звања наставника са којима се закључују уговори о ангажовању су гостујући професор, професор емеритус, предавач ван радног односа, професор по позиву, истраживач и наставник друге високошколске установе - допунски рад.

Услови за избор у звање сарадника у настави

Члан 3.

У звање сарадника у настави на студијама првог степена може бити изабран студент мастер академских или специјалистичких академских студија, који је студије првог степена завршио са просечном оценом најмање осам (8).

Услови за избор у звање асистента

Члан 4.

У звање асистента може бити изабран студент докторских студија који је сваки од претходних степена студија завршио са просечном оценом најмање осам (8) и који показује смисао за наставни рад.

Услови за избор у звање асистента са докторатом

Члан 5.

У звање асистента са докторатом може бити изабрано лице које је стекло научни назив

доктора наука и које показује смисао за наставни рад.

Услови за избор

Члан 6.

Избор у звање наставника заснива се на оствареним и мерљивим резултатима рада кандидата који се, поред општих услова, исказују и на следећим елементима:

1. Обавезни елементи:

- 1.1. наставни рад; и
- 1.2. научно-истраживачки рад.

Обавезни елементи дефинисани су Минималним условима прописаним од стране Националног савета за високо образовање, а Висока школа уређује садржаје изборних елемената.

2. Изборни елементи:

- 2.1. стручно-професионални допринос;
- 2.2. допринос академској и широј заједници;
- 2.3. сарадња са другим високошколским, научно-истраживачким институцијама у земљи и иностранству.

Изборни елементи су код свих избора у прво или свако друго звање исти, с тим да њихово тумачење зависи од поља, научне области и звања у које се кандидат бира, односно да ли се ради о избору у звање доцент, ванредни професор, редовни професор или наставник страног језика.

Изборни елемент мора да садржи ближе одреднице, и то:

- стручно-професионални допринос: ауто/коаутор елабората или студије, руководиоца или сарадник на пројекту, иноватор, аутор/коаутор патента или техничког унапређења, и сл.;
- допринос академској и широј заједници, ангажовање у националним или међународним научним, односно стручним организацијама, институцијама од јавног значаја, културним институцијама и др.;
- сарадња са другим високошколским, научно-истраживачким, односно институцијама културе или уметности у земљи и иностранству, заједнички студијски програми др.

Општи услов за наставнике

Члан 7.

У звање наставника може бити изабрано лице које има одговарајући стручни, академски, научни, назив стечен на акредитованом студијском програму и акредитованој високошколској установи и способност за наставни рад, и испуњава услове прописане Законом о високом образовању, Минималним условима за избор наставника и овим Правилником.

Лице које је правноснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, фалсификовања исправе коју издаје високошколска установа или примања мита у обављању послова у високошколској установи не може стећи звање наставника, односно

сарадника.

Минимални услови за избор у звања наставника

Члан 8.

Минимални услови за избор у звања наставника у звању доцент, ванредни професор и редовни професор у пољу друштвено хуманистичких наука су исказани у оквиру табеле А1- обавезни услови и табеле А2 – изборни услови од којих је потребно испунити минимум 2 од 3 услова.

Минимални услови за избор у звање наставника на ВШПЕП су:

Групација друштвено-хуманистичких наука

Табела А1 – обавезни услови

а	Минимални услови
Доцент	<p>ОПШТИ УСЛОВ</p> <p>Научни назив доктора наука из научне области за коју се бира стечен на акредитованом универзитету и акредитованом студијском програму у земљи или диплома доктора наука стечена у иностранству, призната у складу са Законом о високом образовању.</p> <p>Услови за избор у звање доцента (за први и сваки следећи избор)</p> <p>ОБАВЕЗНИ:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе (за кандидата који није радио у настави).2. Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода (ако га је било).3. Објављен један рад из категорије М20 или три рада из категорије М51 из научне области за коју се бира.4. Саопштен један рад на научном скупу, објављен у целини (М31, М33, М61, М63). <p><u>Изборни услови дефинисани су у табели А2</u></p>
Ванредни професор	<p>ОПШТИ УСЛОВ</p> <p>Испуњени услови за избор у звање доцента</p> <p>Услови за први избор у звање ванредног професора</p> <p>ОБАВЕЗНИ:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Искуство у педагошком раду са студентима.2. Позитивна оцена педагошког рада добијена у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода.3. Објављена два рада из категорије М20 или пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора (реизбора) у звање из научне области за коју се бира.4. Одобрен и објављен уџбеник за предмет из студијског програма

	<p>ВШПЕП, или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора (реизбора) у претходно звање.</p> <p>5. Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33.</p> <p>6. Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63.</p> <p><u>Изборни услови дефинисани су у табели А2</u></p> <p>Услови за сваки следећи избор у звање ванредног професора</p> <p>ОБАВЕЗНИ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Искуство у педагошком раду са студентима. 2. Позитивна оцена педагошког рада добијена у студентским анкетама током целокупног протеклог изборног периода. 3. Објављена један рад из категорије М20 или четири рада из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. 4. Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33. 5. Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63. <p><u>Изборни услови дефинисани су у табели А2</u></p>
<p>Редовни професор</p>	<p>ОПШТИ УСЛОВ</p> <p>Испуњени услови за избор у звање ванредног професора</p> <p>Услови за избор у звање редовног професора</p> <p>ОБАВЕЗНИ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Искуство у педагошком раду са студентима. 2. Позитивна оцена педагошког рада добијена у студентским анкетама током целокупног протеклог изборног периода. 3. Објављен један рад из категорије М21, М22 или М23 од последњег избора (реизбора) у звање ванредног професора из научне области за коју се бира. 4. Објављен један рад из категорије М24 од последњег избора (реизбора) у звање ванредног професора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М21, М22 или М23 може, један за један, да замени услов из категорије М24. 5. Објављених пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора (реизбора) из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М20 може, један за један, да замени услов из категорије М51. 6. Цитираност од 10 хетеро цитата. 7. Два рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије М31 или М33.

	<p>8. Два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини категорије М61 или М63.</p> <p>9. Одобрен и објављен уџбеник за предмет из студијског програма ВШПЕП или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од последњег избора (реизбора) у звање ванредног професора.</p> <p>10. Резултати у развоју научнонаставног подмлатка.</p> <p>11. Менторство или чланство у једној комисији за израду докторске дисертације.</p> <p>12. Менторство или чланство у три комисије за одбрану завршних радова на академским, специјалистичким, односно мастер студијама.</p> <p style="text-align: center;"><u>Изборни услови дефинисани су у табели А2</u></p>
--	--

Табела А2 – изборни услови

ИЗБОРНИ УСЛОВИ (минимално 2 од 3 услова)	Ближе одреднице (најмање по једна из 2 изборна услова)
1. Стручно - професионални допринос	<ol style="list-style-type: none"> 1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству. 2. Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа. 3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама, када то није један од обавезних услова. 4. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима.
2. Допринос академској и широј заједници	<ol style="list-style-type: none"> 1. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на високошколској установи у земљи или иностранству. 2. Учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке. 3. Домаће или међународне награде и признања у развоју образовања или науке.
3. Сарадња са другим високошколским, научно-истраживачким установама	<ol style="list-style-type: none"> 1. Руководићење или учешће у међународним научним или стручним пројектима и студијама 2. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора

	<p>или истраживача.</p> <p>3. Руковођење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа.</p> <p>4. Учесће у програмима размене наставника.</p> <p>5. Учесће у изради и спровођењу заједничких студијских програма</p> <p>6. Предавања по позиву на високошколским установама у земљи или иностранству.</p>
--	---

Посебан услов за редовног професора

Члан 9.

Наставник који се бира у звање редовног професора мора испуњавати услове да може да буде ментор за вођење докторске дисертација, у складу са стандардом 9 Правилника за акредитацију студијског програма докторских академских студија.

Промена уже научне области

Члан 10.

Ако је дошло до промене уже научне области, осим код првог избора у звање доцента, докторска дисертација не мора да буде из уже научне области, већ из научне области за коју се кандидат бира.

Под научном облашћу подразумева се област из које се стиче докторат наука на акредитованом студијском програму, у складу са Листом стручних, академских и научних звања.

Вредновање научних радова

Члан 11.

Научни радови се вреднују на основу важеће категоризације часописа за избор у звање из Правилника о поступку и начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача.

Радови проистекли из докторске дисертације могу да се вреднују за избор у звање.

Један рад може да се вреднује само у оквиру једног обавезног услова који се односи на научноистраживачки рад.

За поље друштвено-хуманистичких наука, са часописима из категорија М21-М23 изједначени су часописи са листе престижних светских часописа за поједине научне области, коју је утврдио Национални савет за високо образовање и коју Висока школа не може проширивати.

Члан 12.

Сматраће се да је кандидат који је објавио рад који доноси исти или већи број М бодова од оног који носи рад који се захтева као минимални услов за избор у одређено звање, а који се не наводи у овом правилнику (нпр. М11–М14 или М41 –М45), тај услов испунио.

Реизбор

Члан 13.

Наставник може бити биран у исто звање више пута.

Кандидат који се други и сваки следећи пут бира у звање доцента, треба за сваки избор поново да испуни обавезне и изборне услове.

Кандидату који је претходно био поново биран у звање доцента, код избора у звање ванредног професора узимају се у обзир само услови које је у последњем избору - реизбору, испунио.

Кандидат који се други и сваки следећи пут бира у звање ванредног професора, треба за сваки избор поново да испуни обавезне и изборне услове.

Кандидату који је претходно био поново биран у звање ванредног професора, код избора у звање редовног професора, узимају се у обзир само услови које је у последњем избору – реизбору, испунио.

Лице изабрано у звање редовног професора подноси сваких пет година извештај о свом раду помоћнику директора за наставу и председнику Наставног већа Високе школе за пословну економију и предузетништво.

Наставник страног језика

Члан 14.

Наставу страних језика може изводити **наставник страног језика**, који има стечено високо образовање првог степена, објављене стручне радове у одговарајућој области и способност за наставни рад. Поступак избора је идентичан поступку избора наставника у звању доцента, ванредног или редовног професора.

Конкурс

Члан 15.

Директор Високе школе расписује конкурс за избор у звања и заснивање радног односа наставника и сарадника за ужу научну област.

Висока школа расписује конкурс најкасније шест месеци пре истека времена на које је наставник биран или када се оцени потреба за новим кадровима, и окончава га у року од девет месеци од дана расписивања конкурса.

Конкурс се објављује на интернет страници Високе школе, а може се објавити и у средствима јавног информисања.

Конкурс за избор у звање наставника и заснивање радног односа траје најмање 8 дана.

Директор именује трочлану Комисију за писање реферата за избор у звање кандидата који конкуришу и испуњавају законске услове за избор у звање.

Чланови Комисије морају бити наставници изабрани у звање у области за коју се бира и сам кандидат и у наставном звању које минимум одговара звању за које се врши избор кандидата или вишем наставном звању.

Чланови комисије за писање реферата изјашњавају се о квалитету кандидата и испуњености услова за избор у звање у писаној форми и то потврђују својим потписом.

Реферат као и сажетак реферата стављају се на увид јавности, до окончања конкурса али не краће од 10 дана, на сајту Високе школе.

Реферат обавезно садржи биографију кандидата, списак и категорију објављених радова, навођење и образлагање испуњених изборних услова - најмање два од три, оцену приступног предавања, ако је одржано, односно анализу оцене педагошког рада.

Кандидат за избор у звање мора да испуни најмање два од три изборна елемента из табеле А2, који морају да буду наведени и образложени у реферату Комисије за избор у звање. За сваку одредницу коју кандидат испуњава неопходно је приложити доказ у форми одлуке, решења, потврде и сл.

На основу реферата Комисија предлаже Наставном већу да се кандидат изабере у одговарајуће звање.

Приступно предавање

Члан 16.

Кандидат који нема педагошко искуство на високошколској установи, а који се бира први пут у звање доцента и наставника страног језика у оквиру ближих критеријума процене способности за наставни рад мора имати и позитивну оцену приступног предавања.

По пријему конкурсне документације, Комисија за писање реферата о пријављеним кандидатима за избор у звање наставника утврђује неопходност организовања приступног предавања за кандидате који немају одговарајуће педагошко искуство, а испуњавају остале услове.

Тему приступног предавања утврђује Комисија на основу тематских јединица из наставног програма предмета из области за коју се кандидат бира.

Уколико се на конкурс пријави више кандидата без одговарајућег педагошког искуства, сваки кандидат добија исту тему.

Приступно предавање је јавно и одржава се у одговарајућој просторији Високе школе.

Обавештење о одржавању приступног предавања ставља се на огласну таблу, односно сајт Високе школе најмање 8 дана пре одржавања предавања, са јасно назначеним датумом, временом, местом одржавања приступног предавања, темом и списком кандидата.

Трајање приступног предавања не може бити мање од 30 минута, ни више од једног школског часа (45 минута).

Уколико има више пријављених кандидата приступна предавања се одржавају истог дана, а редослед излагања приступног предавања се утврђује по азбучном реду пријављених кандидата.

Комисија приликом приступног предавања оцењује:

1. припрему, структуру и квалитет садржаја предавања – односно да ли је за припрему предавања коришћена адекватна стручна литература, да ли предавање има јасну логичку структуру и артикулацију (увод, централни део, завршни део);

2. дидактичко-методички аспект извођења предавања-односно да ли се информације саопштавају јасно, разговетно и језгровито, да ли се примењују различите методе, технике, облици и средства наставног рада, да ли су реализоване све етапе часа, а динамика рада прилагођена претходним знањима студената, циљевима часа и специфичностима садржаја предмета, да ли су примењена средства подстицања активног усвајања знања (стимулише ли се критичко размишљање студената, да ли су садржаји занимљиви и усмерени на примену наученог), да ли се студенти подстичу да самостално користе додатне изворе информација, као што су стручне књиге, чланци из часописа, интернет и др.

Након завршеног приступног предавања сваки члан Комисије оцењује приступно предавање нумеричком оценом од 1 до 5. Уколико кандидат буде оцењен оценом 1 од већине чланова Комисије, сматра се да предавање није позитивно оцењено.

Председник Комисије сачињава записник о приступном предавању за сваког кандидата у коме се наводе појединачне оцене сваког члана Комисије, као и просечна оцена. Записник потписују сви чланови Комисије.

Оцена добијена на приступном предавању саставни је део реферата Комисије.

Уводно предавање

Члан 17

Када се ради о избору наставника који се први пут запошљава на Високој школи за пословну економију и предузетништво, без обзира на звање, организује се Уводно предавање за наставнике и сараднике катедре којој припада ужа научна област за коју се наставник бира. Трајање предавања је до 30 минута из области о којој се наставник и шеф катедре договоре.

Доношење одлуке о избору

Члан 18.

Након протекла рока предвиђеног за увид јавности, а на основу предлога Комисије за избор, одлуку о избору доноси Наставно веће Високе школе.

О предлозима за избор наставника у звање одлучује Наставно веће већином гласова чланова у истом или вишем звању од звања у које се наставник бира, а о предлозима за избор сарадника Наставно веће доноси одлуку већином гласова присутних наставника, јавним гласањем.

Закључење уговора о раду

Члан 19.

Са лицем изабраним у звање наставника и сарадника Уговор о раду закључује директор.

Радни однос се, по правилу, заснива са пуним радним временом на одређено време, у складу са Законом о високом образовању, осим са редовним професором са којим се радни однос закључује на неодређено време.

Радни однос на одређено време закључује се:

са сарадником у настави – 1 година, са могућношћу продужења за још једну годину;

асистент и асистент са докторатом – 3 године, са могућношћу продужења за још три године.;

доцент, ванредни професор и наставник страног језика – 5 година, са могућношћу поновних избора и продужења уговора о раду на по пет година.

Забрана конкуренције

Члан 20.

Наставник, односно сарадник који има заснован радни однос у Високој школи не може изводити наставу и обављати друге послове у своје име и за свој рачун, као и за рачун другог правног односно физичког лица по било ком основу радног ангажовања у складу са прописима о раду, без сагласности Наставног већа Високе школе, ради спречавања сукоба интереса.

О захтеву за допунски рад одлучује Наставно веће Високе школе на предлог помоћника директора за наставу.

Уколико не постоји сукоб интереса и оптерећење наставника дозвољава допунски ангажман, Наставно веће доноси Одлуку о сагласности за радно ангажовање наставника

на другој високошколској установи, која садржи све елементе у погледу оптерећења наставника.

Висока школа води евиденцију о датим сагласностима за радно ангажовање наставника односно сарадника.

Ангажовање наставника и сарадника ван радног односа

Гостујући професор

Члан 21.

Висока школа може, без расписивања конкурса, да ангажује наставнике са других високошколских институција ван територије Републике Србије у звању **гостујућег професора**.

Помоћник директора за наставу доставља образложени предлог за избор и ангажовање гостујућег професора директору, који предлог доставља Наставном већу. Уколико Наставно веће прихвати предлог, донеће одлуку о избору гостујућег професора.

Права и обавезе гостујућег професора уређују се уговором о ангажовању за извођење наставе.

Професор емеритус

Члан 22.

Професор емеритус може учествовати у извођењу свих облика наставе на академским студијама другог степена, бити ментор и члан комисије у поступку израде мастер рада, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника и учествовати у научноистраживачком, односно уметничком раду.

Члан САНУ у радном саставу, који је пре пензионисања имао наставно или научно звање, може, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника и учествовати у научноистраживачком раду. Укупан број професора емеритуса ангажованих у настави не може бити већи од 3% од укупног броја наставника.

Права и обавезе професора емеритуса и Високе школе уређују се уговором о ангажовању.

Предавач ван радног односа

Члан 23.

Висока школа може ангажовати у делу активне наставе, укључујући предавања и вежбе, на првом и другом степену студија, највише до трећине часова наставе на стручно-апликативном предмету у току семестра, **предавача ван радног односа**, који има стечено високо образовање најмање мастер академских студија и који има неопходна знања и вештине у одговарајућој области и показује смисао за наставни рад.

За обезбеђење квалитета наставе коју реализују предавачи ван радног односа одговорни су носиоци предмета запослени на Високој школи.

Предавача ван радног односа предлаже помоћник директора за наставу. Предлог се подноси Наставном већу и садржи биографију и опис стручног рада предложеног предавача. Одлуку о избору у звање предавач ван радног односа доноси Наставно веће.

Са предавачем ван радног односа закључује се уговор о ангажовању у трајању од најдуже једне школске године, са могућношћу продужења.

Професор по позиву

Члан 24.

Висока школа може ангажовати истакнутог научника да одржи као **професор по позиву** до пет часова наставе у семестру.

Одлуку о ангажовању професора по позиву доноси Наставно веће на предлог помоћника директора за наставу, а права и обавезе професора по позиву уређују се уговором о ангажовању.

Наставник друге високошколске установе

Члан 25.

За обављање дела наставе на Високој школи, може се ангажовати **наставник друге високошколске установе**.

Одлуку о ангажовању наставника друге високошколске установе овог члана доноси директор, на предлог помоћника директора за наставу. Претходни услов је добијање сагласности високошколске установе у којој је наставник запослен.

Директор закључује уговор о ангажовању наставника, у складу са сагласношћу добијеном од високошколске установе на којој је наставник запослен.

Истраживач

Члан 26.

Лице изабрано у научно звање на начин и по поступку прописаним законом којим је регулисана научноистраживачка делатност (**истраживач**), може учествовати у извођењу свих облика наставе на мастер академским студијама, бити ментор и члан комисија у поступку израде и одбране завршног рада на мастер студијама, бити члан комисије за припремање предлога за избор наставника и сарадника.

Директор закључује уговор о ангажовању истраживача, у складу са сагласношћу добијеном од научноистраживачке организације у којој је истраживач запослен.

Демонстратор

Члан 27.

За **сарадника ван радног односа (демонстратора)**, за помоћ у настави на студијама првог степена, Наставно веће, на предлог помоћника директора за наставу, може изабрати студента академских студија првог, другог или трећег степена, под условом да су на студијама првог степена студија остварили најмање 120 ЕСПБ бодова са укупном просечном оценом најмање 8 (осам).

Са лицем изабраним у звање демонстратор закључује се уговор у трајању од најдуже једне школске године са могућношћу продужења за још једну школску годину.

Посебан услов за избор у звање сарадника у настави ван радног односа је писана препорука наставника на чијем предмету ће демонстратор изводити наставу.

Сарадник за део практичне наставе

Члан 28.

За потребе реализације дела практичне наставе, која се реализује ван Високе школе,

Наставно веће, на предлог помоћника директора за наставу, може изабрати у звање сарадника за део практичне наставе - лице запослено у установи где се део практичне наставе реализује. Посебан услов за избор је да лице које се бира је запослено на позији где остварује непосредан увид у рад студената упућених на праксу.

Члан 29.

Овај Правилник ступа на снагу даном доношења.

Даном ступања на снагу овог Правилника престају да важе Правилник о минималним условима за стицање звања наставника и сарадника на Високој школи за пословну економију и предузетништво број 306/19 од 26.09.2019.године, Правилник о приступном предавању број 510-1/18 од 20.08.2018.године, Правилник о условима и начину ангажовања гостујућег професора на Високој школи за пословну економију и предузетништво број 401-1/11 од 28.09.2011.године.

Председник Наставног већа

Проф. др Гордана Ђорђевић, с/р